

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

(Priloga Vrtcu.)

Štev. 10.

Ljubljana, dné 1. oktobra 1897.

V. tečaj.

Še ti tako!

8. Radodarnost.

Jezus je rekel apostolom v najslovesnejšem trenutku, ko se je poslavljajal od njih pri zadnji večerji: Na tem bodo vsi ljudje spoznali, da ste moji učenci, ako se ljubite med seboj! S tem je Zveličar sam povedal, da je slehernega katoličana najimenitnejša dolžnost, bližnjika ljubiti. Ta ljubezen pa le takrat kaj veljá, ako se kaže v dejanju, ako mu radi pomagamo v potrebah.

Kdor rad prebira cerkveno zgodovino, zlasti svetniško življenje, se lahko sto- in stokrat prepriča, da so se svetniki in svetnice kar drug pred drugim odlikovali v sveti radodarnosti; pa ne samo odrasli in priletni, marveč že nežni otroci.

Sv. Kazimir je bil takrat najbolj vesel, kadar je mogel pomagati kakemu ubožcu, bodisi da mu je izprosil pomoči pri svojem očetu, ali pa, da je sam obiskal trpina in mu olajšal gorjé. Nekateri dvorjani so

mu to oponašali, češ, da se kaj takega ne spodobi za kraljevega princa; Kazimir pa se opravičuje s prelepimi besedami: »Jaz pač nikakor nisem tak kralj, kakor Jezus, Sin božji. In ta je prišel iz nebeških višav k nam ubogim ljudem, ozdravljaj naše slabosti in je postal sam ubog, da bi nas obogatil. Učil nas je z besedo in v dejanju, da v revežih njemu samemu služimo. Jaz pa nočem iskati nobene druge časti, kakor to, da posnemam Gospoda Jezusa.«

* * *

Ko je bil sv. Bernardin Sijenski še majhen, je nekega dne potrkal ubožec na vrata njegove tete. Teta pa ga je odslovila, češ, da je pri hiši le še jeden hlebec kruha, ki bode komaj zadostoval za vso družino opoldne. To opazi Bernardinček in revež se mu tako zasmili, da reče teti: »Za božjo voljo! dajmo vendar kaj temu ubogemu človeku; sicer ne bom mogel danes ne obedovati, ne večerjati. Rajše jaz ne jém, kakor da bi moral ta ubogi mož lačen ostati.« Te besede malega stričnika so tako ganile teto, da mu je odrezala košček kruha, naj ga nese revežu. Tudi druge krati je prosil miloščine za uboge, če jim ni mogel sam pomagati!

* * *

Silno radodaren že v otroških letih in ves čas življenja je bil sv. Tomaž iz Vilanove. Kadar je šel zjutraj v šolo, ni pojedel svojega zajutreka, marveč ga spravil v torbico. Mati bi bila rada izvedela, kam deva zajutrek; sosedovi otroci so ji povedali, da daje revežem, ki jih sreča na poti. Tudi pri obedu si je večkrat pritrgal, da je mogel vstreči prosečim ubožcem. Če ni bilo drugače, je celó miloščine šel prosit zanje.

Nekoč ga je oče poslal k nekemu kmetu, kateremu je bil posodil pšenice za setev, naj bi mu jo vrnil sedaj po žetvi. Ko je pa deček videl, da je kmetič zelo malo našel to leto in da ima veliko otrok, ni terjal kmeta, da bi povrnil posojeno žito, marveč se je prazen povrnil domov. Doma pa je tako živo popisoval kmetovo

bêdo in tako prisrčno prosil očeta, naj mu odpusti dolg, da mu ni le podaril posojene pšenice, marveč mu je še zopet dal za nastopno setev.

* * *

Ne morem si kaj, da bi vam ne pridejal še vzornika Janeza Vianney*), ki se je že v otroških letih odlikoval v raznih čednostih, osobito pa v usmiljenju do ubožcev, ki se je je naučil od svojih dobrih starišev. Kedar so v slabem vremenu reveži prišli prosit prenočišča, je ukazal oče v kuhinji dobro zakuriti, da so se najprej ogreli. Potlej je rekel pristaviti velik pisker krompirja; pri večerji so sêdli domači otroci in reveži k jedni mizi. Potem so skupno molili. Oče je sam peljal siromašne goste v skedenj ali pa na seno in je skrbel, da jim ni manjkalo nič potrebnega.

Janezek je imel veliko veselje starišem pomagati pri taki postrežbi. Pripeljal je v hišo vse reveže, katere je dobil na poti; nekoč jih je bil nabral štiriindvajset. Ti stradavci so imeli večkrat tudi male otročiče pri sebi; le-ti so se mu še posebno v srce smilili. Jednega za drugim je peljal k ognju, in poizbral boljše ostanke zanje; večkrat si je pa tudi sam kaj pritrgal, da jim je mogel boljše postreči. Večkrat je prosil mater tudi za kako oblačilce za svoje siroteje.

Prostost.

(Slika. — Spisal Ivan Dragomir.)

Gospod Balič je bil nižje vrste uradnik. Dan za dnevom je tičal v zaduhli sobi od jutra do večera. Le tako je mogel skromno preživiti svojo družino, četudi ni bila velika: imel je samo ženo in sina Stanka.

Zato ni čudo, da si je želel zboljšati življenje vsaj svojemu sinu. Veliko si je prizadejal, da bi mu kako

*) Glej obširniši opis tega svetniško dobrega otroka v »Zgledi bogoljubnih otrok.« I. zvezek, ki je nedavno prišel na svetlo v tretji izdaji.

pripomogel do lažjega kruha, kakor je njegov. In vroča očetova ljubezen? Katerih zaprek ne premaga za blagor jedinega sina?

Ti očetovi nazori pa Stanku niso bili nič po godu, bil je čisto drugih mislij. Naravnost povém, da mu dostikrat učenje ni bilo posebno ljubo. Raje bi pohitel za tovariši ven na trato, kakor pa tičal v sobi pri knjigah. Toda očetova beseda, ta je bila kakor pribita: moral se je učiti.

Nekoč se je bilo treba naučiti slovenske pesmi »Domovina«. Učitelj je obljubil lep, krasno vezan »Vrtec« onemu, ki bo znal pesem lepo, pravilno predavati. Stanko se je moral pesmi najprej dobro naučiti, in potem mu je oče obljubil, da mu pokaže, kako se lepo predava.

S početka se je še precej lahko učil, ker se je učil z veseljem in — za »Vrtec«. Prva kitica je šla prav gladko.

Tedaj pa prihiti kakor v jedni sapi sošolec Podobnikov Ivan v njegovo sobo.

»Stanko! Hitro se opravi in hajdi z nami na Rožnik! Veliko nas že gre. Pojdi še ti!«

Stanko ga debelo pogleda izza mize, češ, kaj me neki moti pri učenju. Prve vrste mu še doné po ušesih.

»Kam? Na Rožnik greste? Kdaj se bote pa pesem naučili? Jaz je še ne znam.«

»Kaj tisto, če jo znaš ali ne! Danes imamo prosto, zato pojdi z nami! Kaj boš vedno tičal pri knjigah? Porabi prosti dan, ki ga nam dajo! Na vrvič te menda ne vodijo več, saj nisi v prvem razredu. Torej le naglo se opravi in pojdi z nami na Rožnik! Ti ne veš, kako veselo in prijetno je gori!«

Stanko ga nekaj časa posluša; lepe se mu sicer zdé te besede, a vendar —. Toda Ivan ga le vabi in sili tako dolgo, da tudi Stanka premaga skušnjava.

»Prav praviš, Ivan. Kaj bomo vedno tičali pri teh knjigah; zakaj imamo pa prosto. — Precej sem opravljen. — Tako. — Pa pojdiva!«

»Vendar —«. Stanko obstoji na sredi sobe in nekaj premišlja. »Čakaj, materi moram prej povedati, kam greva.«

Nato ostavita sobo.

Med vrati srečata Baličevo gospo, ki jima pride nasproti. Čula je torej vse, kar sta se menila med sabo.

»Kam pa, kam?« vpraša ju hitro in ostro pogleda Stanka.

»Na Rožnik«, deje ta kratko in boječe. Ivan pa precej sprevidi, da danes ne opravita nič. Zato se polagoma primika vratom, dokler se na tihem ne izmuzne iz sobe. Stanko pa še vedno boječe stoji pred gospo.

»Vse sem čula, kaj sta imela z Ivanom«, pravi Baličevka resno. »Verjemi mi, da bodo oni današnjo prostost še bridko obžalovali prej ali slej. Da tudi tebe ne doleti kaj tacega, zato ostani raje doma!«

Stanko je moral rad ali nerad nazaj v sobo ter se zopet učiti. Toda kako bi se človek sedaj učil?

»Oni se sedaj veselé in igrajo gori na Rožniku, jaz moram pa tičati tu v sobi in se učiti. Če so oni prosti, zakaj bi pa jaz ne bil...?«

Res, prostost tovarišev ga je neizrečeno motila pri učenju. Nikakor je ni mogel pozabiti. Ker si slednjič nikakor ni mogel pomagati, lotil se je pesmi še s tem večjo nevoljo, dokler je ni znal, ko očenaš. Zvečer ga je še oče naučil lepo predavati, in drugo jutro je vesel in sam s sabo zadovoljen odšel v šolo. Svest si je bil, da je storil svojo dolžnost in — če Bog dá — bo »Vrtec« njegov.

Na poti doide Podobnikovega Ivana, ki je nekam počasi in v skrbah stopal proti šoli.

»Ti, ali znaš pesem?« vpraša ga ta.

»Seveda jo znam, pa še dobro.«

»Jaz pa ne. Kaj bo, če bom vprašan?«

Tako so se povpraševali vsi oni, ki so bili včeraj na Rožniku: nihče ni znal pesmi. Skrbelo jih je, kaj bo v šoli.

Z resnim obrazom stopi gospod učitelj v sobo. V roki prinese »Vrtec« ter ga položi na mizo tako, da se po šoli zablestijo besede: »V spomin posebne pridnosti«, ki so bile z zlatimi črkami vtisnjene na platnice. — »Oj, kako je lep!« vzdihne marsikateri. »Pa kaj pomaga, ko človek ne zná.«

Gospod učitelj jame nato spraševati. Med prvimi je na vrsti tudi Podobnikov Ivan. Prva kitica je še šla,

a pri drugi se mu je že ustavilo. Učitelj ga nekaj časa čaka, toda zastonj. — »Ostane tu, dokler se ne nauči!« — Taisto se je pripetilo vsem, ki so bili na Rožniku, in še nekaterim drugim.

Slednjič pride na vrsto tudi Baličev Stanko. Ta naglo vstane ter krepko, lepo in pravilno deklamuje. Ko pa končá, stopi učitelj k njemu, seže mu v roko ter reče:

»Tako je treba znati. Zato podarim tebi knjigo, ki sem jo namenil: ‚Vrtec‘ je tvoj. Večkrat naj te spominja včerajšnjega dné. Zvedel sem namreč, kaj se je včeraj pripetilo med vami. Baličev Stanko je dobro porabil včerajšnjo prostost, četudi ne prostovoljno, a vendar je že danes prejel plačilo za to. Druge pa, ki ste svojevoljno ravnali s prostostjo, je že tudi doletela primerna kazen. Zato vas prosim, ljubi moji, porabite prostost, ki se vam daje, prav, porabite jo, kakor vam svetujejo stariši. Potem vam je ne bo treba biti pozneje žal; veseli in zadovoljni bote, kakor je danes Baličev Stanko.«

In res ni bilo tistikrat v celém mestu bolj veselega, bolj zadovoljnega, kakor je bil ravno Baličev Stanko.

Tončkove sanje.

Sanjal je nocoj naš Tonček,
Da je žolta ribica,
Lepo pikčasta in gladka
In tenka kot šibica,

Pa, da plava v beli vodi,
Pa to bela voda ni,
In to je le sladko mlekce,
Ki se krog njega cedí.

Srka, srka, sladko mlekce
In lepo posnámé ga,
In na dnu je bela góra
Iz sladkorja samega . . .

Ah, to je pač grizel Tonček,
Grizel, lizal in cmakljaj,
In z jezikom sladkosnedim
Ustnici oblizoval.

Toda bela rōsa pride,
Škrliček zagostoli,
Tonček se zbudi ležeč ša
V svoji mehki postelji.

Siluška.

Jurček s Holma.

Na Holmu, to je na gosto s smrekami obraščenem in precej strmem, kako uro od naše vasi oddaljenem hribu imajo Mihčevi prijazno leseno hišico. Pred njo se razprostira velik vrt, poln sadnega drevja, na strani pa stoji hlevi, skednji in panji za čebele.

Kamor pogledaš krog hiše v nedeljo ali četrtek, povsod vidiš Mihčevega Jurčka. Ravnokar je še imel opraviti okrog skednja, pa glej, — že je na vrtu in pristavlja lestvo na košato jablano, da bi splezal nanjo. Toda tega ne stori. Čez par trenutkov se zopet premisli ter hiti k dedu, ki sedi pred čebelnjakom in iz svoje pipice pušič straži čebele. Tak je Jurček s Holma. Nikjer mu ni obstanke; zmirom bi se vrtel in begal okrog. In ali mislite, da se kaj briga za materine opomine? Prav malo ali pa nič. Kolikrat mu pravi: »Jurček, ne bodi tak. Vzemi knjigo v roko, sédi v travo in uči se.« Jurček res vzame knjigo ter sede v travo, — toda ne uči se ne, temveč preganja in trapi mravljinice, ki hité s težkimi tovari obloženi semtertja med bilkami.

Tako je počel Jurček v nedeljo in v četrtek, ko ni bilo šole. Sicer se je pa vsaki dan odpravil že pred sedmo uro od doma ter se drvil kakor brez pameti po peščenem, skalnatem klancu navzdol proti vasi. Mati ga je vselej opominjala: »Jurček, saj se ti nikamor ne muđi; hodi počasi, da ne padeš in se ne pobiješ... Ali iz šole se vrni kmalu. Ne postajaj po vasi, če nimaš nobenega opravka...« Toda nič ni pomagalo. Jurček je drvil v šolo kar na vrat na nos, domov se je pa vračal po polževo. Potikal se je s tovariši po vasi, igral se je z njimi pod kakšnim kozolcem ali na travniku ter se odpravil proti Holmu, kadar se mu je ljubilo. Domá se je pa potuhnil v kót, kadar ga je dobra, skrbna mati ljubeznivo opominjala, naj se vrne iz šole pred večerom, da se mu ne pripetí v gozdu kakšna nevarnost... Ali opomini skozi jedno uho noter, skozi drugo ven, in Jurček je ostal Jurček.

Bilo je silno vročega, poletnega popoldne. Za vasjo, na širokem travniku so kričali in se igrali dečki, lovili se in begali na okrog, da jim je tekel pot curkoma z

obraza in so bili rudeči v lica, kakor bi jih kdo s krvjó polil. Bili so žogo ter se tako zaverovali v svojo igro, da niso zapazili, kakó se je pomaknilo solnce globoko na večer in kako so izza visocega ljubljanskega vrha čudovito hitro vstajali črni, grozeči oblaki, kopičili se drug nad drugima ter naposled zagrnili kakor s temnim plaščem vse nebo . . . Šele sedaj pogleda Jurček kvišku in lahen strah se ga poloti. Predolgo se je zamudil; da bi ga le na poti ne ujela nevihta in noč. Hitro zgrabi za knjige in z urnimi koraki odhiti proti Holmu. Pot se vije zmirom bolj navkreber, gozd je zmirom temnejši; solnce se je popolnoma skrilo za gorami.

Kar se prikaže na temnem nebu dolga, zakrivljena svetla črta, kmalu nato pa zagrmí s tako silo, da pade Jurček od straha na kolena. Smreke zašumé nad njegovo glavo, vrhovi se globoko pripogibajo. V obraz mu začnó bíti debele, težke deževne kaplje. Jurček se trese od straha, pa tudi od mraza, kajti bríti je začel nenavadno hladen, močen veter. Da bi se obvaroval dežja, stopi v gozd pod košato smreko ter sede na tla. Ali takoj zopet vstane. Postalo je čisto tema, četudi še ni bilo tako pozno v noč . . . Brzo domov, da bo prej na varnem, na gorkem, pri materi . . . Toda kje je pot? Jurček bega semtertja, zadeva se z glavo ob drevje, izpodtika se ob koreninah, praska se ob robidovji, — a poti ni. Izgubil se je v gozdu . . . Za trenotek poklekne na tla in začne jokaje moliti . . . In zopet vstane, teka po gozdu in kliče mater. Nevihta pa je zmirom hujša. Kar se zabliska in zagrmí z grozovito močjo in Jurček se zgrudi na tla . .

* * *

Vzbudi se doma na postelji. Mati je sedela pri njem in mu popravljala odejo . . . Jurček se začuden ozrè okrog sebe . . .

Našli so ga šele proti jutru ležečega v nezavesti ne posebno daleč od razklane, od strele vžgane smreke.

Odslej je prišel Jurček vsaki dan o pravem času iz šole domov.

Svečán.

Pred učenjem.

Glejte Minko tam pri mizi,
Knjigo učno je odprla;
Predno pa pričnè učenje,
K Bogu moli deva vrla:

„Ti, ki vodiš naša dela,
Dol z neba ozri se name,
Da bi v Tvojo čast zvršila
Delo to — težavno zame..!“

In tako pričjenja vselej,
Bog nebeški pa jo čuje:
Vedno večje učenosti
Svoji ljubljenci daruje.

Tudi ti, preljuba deca,
Boš z uspehom se učila,
Če v molitvi blagoslova
Od Boga si boš prosila.

Al. Peterlin.

Cigan je cigan.

Cigan je cigan, pravi že star pregovor. Kajpada, mladi čitatelji, da vam bom v sledeči resnični dogodbici dokazal, da se narod nič ne moti, če trdi, da ni cigan mnogo prida, naj bo potem že ogrski, turški ali egiptovski. Sedaj pa poslušajte:

Lep dan je bil v Poličanih. Pri zadnji hiši dolge te vasi sta se na vrtu igrala dva otroka: Anžek in Jerica. Gledala sta danes s posebnim zanimanjem in z otroško radovednostjo visok steber dima, ki se je tam v vaškem logu vzdigal proti nebu. Bili so tamkaj cigani in so kuhali ali kovali, saj nas to ne zanima. Sevé, naša mala dva sta marsikaj uganila, kar ni bilo res, v marsičem sta si tudi nasprotovala, vendar sta si bila v tem jedina, da se je ciganov treba bati.

Nista se še dolgo kratkočasila z raznimi slikami bujne domišljije, ko zagledata na vasi cigana in ciganko, ki sta šla proti njihovi hiši. Sedaj bi si bila lahko ogledala zarujavele in umazane ciganske obraze in njih raztrgano obleko, pa nista imela časa; kar udrila sta jo v hišo k materi. V strahu in trepetu sta ji pripovedovala, da gresta cigana k njim. Tudi mati ni bila nič vesela teh gostov, saj je vedela, kako nadležni so ti ljudje. Nazadnje navadno še vedno česa zmanjka pri hiši poleg naprošenega, ker no, saj menda lahko povém, da cigan tega ne vzame, česar ne vidi, ali pa, česar odnesti ne more. Že je mislila iti duri zapahnit; pa je bilo že prepozno.

Med hišnimi vrati se prikažeta rujava obraza ciganska, in kmalu nato so se čuli običajni glasovi:

»Dajte, malo masla, malo slanine!« in še mnogo sta naštela cigan in ciganka.

»Nimam slanine; nič ne koljemo«, izgovarja se mati. »Masla pa še manj; krava je že o svetem Jurju odstavila. Dam vama moke, ali pa fižola, če hočeta.«

Tudi s tem se zadovoljita ciganska nadležneža.

»Kje imate gospodarja?« vpraša ciganka.

»Zunaj na vrtu«, odgovori neresnično mati.

Oče je bil na polju, pa ni hotela tega povedati.

Tedaj dobi ciganka pogum, da poskusi svojo srečo, srečo s prorokovanjem. Sili in sili v mater toliko časa, da se dá ta naposled pregovoriti in pokaže svojo desnico ciganki. Kajpada ženske so radovedne.

Tedaj pa naredi ciganka važen obraz, oči se ji zablisnejo in s kolikor mogoče slovesnim glasom ji začne pripovedovati vse mogoče in nemogoče stvari, da bi preslepila verno poslušalko. — Preslepila jo je.

Verjela je mati, da znajo nekateri ljudje več kot drugi, in prazne vere so jako vkoreninjene med narodom našim še dandanes.

»Vi ste pred petnajstimi leti pogoreli«, govori važno nova prerokinja. »Kmalu nato — drugi dan po požaru — je gospodarja konj udaril. Sosea vam je sovražna, nje se varujte! Ni dolgo od tega, kar ste skupili za vole 200 gold., in« — sedaj jame ciganka tiho govoriti — »in sedaj vas lahko osrečim. Moja moč je velika. Jaz znam denar pomnožiti.«

Nato ji je še mnogo skrivnostnega šepetala.

Žena pa vsa zmedena od silne proroške vednosti cigankine, ni vedela, kaj bi naredila. Verjela je gotovo in trdno, da zna ciganka res vse, sicer bi ji ne bila znala tako resnično povedati preteklih rečij. To je pa za neukega človeka dovolj, da se ga lahko preslepi.

Zménita se, da bo dala žena ciganki dvesto goldinarjev, katere bosta v škrinjo zaprli. Čez leto dni pa bo ciganka nazaj prišla, pa bo v škrinji desetkrat toliko denarja kot sedaj. Pohlep po denarju je bil preveč hud za ženo, da ni spoznala ciganske sleparije.

Vendar je žena hotela prej moža poklicati in ga za svét vprašati, pa tega ni ciganka pustila, češ, da ne sme nihče drug za skrivnost znati kakor ona sama, in kdor je sedaj v sobi.

Prinesla je denar, in položili sta ga v predalec stare hišne skrinje. Čudne reči je govorila ciganka pri tem v neumljivem jeziku, da je bilo žene skoraj groza.

»Sedaj me za trenutje zapustite; zadnjo zarotenje moram sama izvršiti«, dé prekanjena ciganka.

Pa še to ni odprlo gospodinji očij, ampak poslušno je stopila v vežo z otrokoma, ki sta se prestrašena držala materinega krila.

V sobi je pa precej nato ključ v škrinji zaškripal, in stvar je bila končana.

Ciganka je izročila ključ gosposlinji in ji zabičala, da ne sme pred letom odpreti. Čez leto dnij bo sama nazaj prišla, da odpre. Potem je odšla z znatnim darom.

Še isti dan so odšli cigani iz Poličan.

Žena ni mislila precej možu povedati, a otroci so mu že na poti s polja vse razložili, kolikor so pač vedeli. Mož je bil hud, in zahteval precej ključ od skrinje, a ko mu je gosposlinja vse povedala o cigankini vednosti, je verjel celo sam.

Med upom in strahom je teklo počasi leto.

Prišel je naposled isti dan, a ciganov ni bilo.

Čakali so celi dan, a o ciganih ni bilo ni duha ni sluha.

Zvečer sta pa sama odklenila in, o grôza! — našla sta prazno skrinjo —; niti beliča ni bilo notri. Žalost, jeza in kreg so se vrstili zatem v hiši.

Ciganka je bila odnesla denar, zato je ni bilo nazaj.

Še na nekaj moram odgovoriti. Gotovo boste vprašali, mladi čitatelji, kako je vedela ciganka pretekle reči, kakor o ognju, gospodarjevi nezgodi. — Prav lahko!

Pred petnajstimi leti so bili cigani ravno v Poličanih, ko je našemu gospodarju hiša zgorela. In drugi dan ga je konj udaril, kar so tudi cigani izvedeli.

Da je pa izvedela ciganka o skupljenih denarjih, je bila kriva soseda, s katero je bila naša gosposlinja res nekaj v prepiru. Ko je ciganka prosila pri sosedu, ji je ta rekla, naj gre k sosednji hiši, tam bo dobila, ker so za vola skupili 200 goldinarjev.

Tako je nastala proroška zmožnost cigankina.

Mož je sicer izročil celo zadevo sodnji, pa zaman. Še dandanes ni dobil tistih denarjev, in jih tudi najbrže nikoli ne bo.

No, vidite, da res niso cigani dosti prida.

Zato se ne dajte jim oslepariti, kakor ta žena, ki se še dandanes zaradi tega kesa, a zaman.

Angelar Zdénčan.

O učenem psičku.

Čuj me pazno, čuj me pazno,
Kodrasti ti psiček,
Stôri precej, kar ukažem
Jaz, tvoj gospodiček.

Zdaj gosposko se na noge
Zadnje mi usedi,
Migljeju na hip poslušen
Bodi in besedi!

Zdaj poskoči! V prah mi lezi!
Vnovič se obnesi
In ta kamen tamkaj s ceste
V gobčeku prinesi!

Glej, kaj jata sitnih vrahcev
Tam na pragu dela!
Skoči tja, drugače bode
Palica ti pela . .

No, tako, ti res si priden . .
A kako si v jezi . .
Nič ne dé, oj ljubi psiček,
Le k nogam spet lezi.

Glej, kaj tu sem zate skrival . .
Polna to je skleda,
Ker si priden, polizati
Smeš jo zdaj seveda.

A le urno, da uprežem
Te pred vozek novi,
Da zbežala bova dalje,
Kot bežé vetrovi . .

Pa kako! Ti se ustavljaš?
To ni nič, oj psiček!
Čuj me, čuj me, le nikari
Biti tak teliček.

Jaz te branim in te hranim,
Da ti ni stradati,
A zato i, kakor hočem,
Moraš zaplesati . .

Čuj, drugače te privežem.
Proč prostost bo, psiček . .
In privezan stal boš v hlevu,
Kakor kak osliček.

Lucijan.

Bučelica in čmrlj.

(Basen.)

Na dišeči cvetki sta se sešla čmrlj in bučela.

»Oj bučela«, pravi čmrlj, »kakó si ti suha! Poglej mene, kakó sem debel in rejen! I kaj pa delaš z medom, ki ga nabiraš po cvetju, kaj ga ne pojéš sama?«

»O ne«, odgovori bučelica, »jaz ga dajem tudi drugim . . .«

»To si bedasta«, reče nato čmrlj, »jaz ga pa sam pojém. Čemu bi ga dajal drugim? Zato sem pa tudi telesen in rejen, hm, ti si pa kot trska!«

»Naj bom kot trska, zato me pa tudi ljudje ljubijo bolj nego vse druge moje vrste, tebe pa se bojé in te ne marajo«, odgovori bučelica in odletí proti ulnjaku.

Siluška.

Lahko noč!

Čujte, dragi, zvon pozvanja,
Mir in pokoj nam oznanja;
Delo dovršili smo.
Hvalimo Boga zato!

Sladka noč je in vesela
Zanj, ki branil ni se dela;
Bog mu svojo dal pomoč
Srečno reče: Lahko noč!

Pridni torej vsi bodimo,
Delajmo in se učimo,
Da, ko solnce soj je proč,
Voščimo si: Lahko noč!

A. P.

Zorica zlata.

Zorica zlata
Trka na vrata:
»Vstani mi Anka,
Mala zaspanka!
Jaz že čez morje
Plan in pogorje
Danes hodila,
Cvetje rosila.
Vpihnila zvezdi
Luč sem na nebi,
Ptičice v gnezdi

Drobne vzbudila,
Vsplavala k tebi,
Kje te dobila?!
Da imam vode
Polne posode,
Ličice tvoje
Bi ti umila,
Mame da svoje
Ne bi žalila,
Ker si ti, Anka,
Taka zaspanka!

Vnésar.

22. Češčena si Marija Ti!

Adagio.

P. Angelik Hribar.

1. Že zla-to soln-ce za-to-ni-lo, In sled-nji
2. Glej ble-da lu-na že se dvi-ga, Ne-šte-to
3. Mrak ti-hi že zem-ljo ob-da-ja, Ve-čer-na
4. Stvar vsa-ka, ki na zem-lji bi-va In te-be

1. ža-rek nam je skri - lo, Večer-ni zvon se o-gla-
 2. zvezd se nam pri - ži - ga, Iz tisoč ver - nih src ki-
 3. ro - sa vse na - pa - ja, In slavček čar - no se gla-
 4. lju-bi, Mi-lost - lji - va, Z veseljem ved-no Te ča-

1. si :
 2. pi: Če-šče-na si Ma - ri - ja Ti! Če-šče-na
 3. si :
 4. sti:

si Ma - ri - ja Ti!
 ritard.

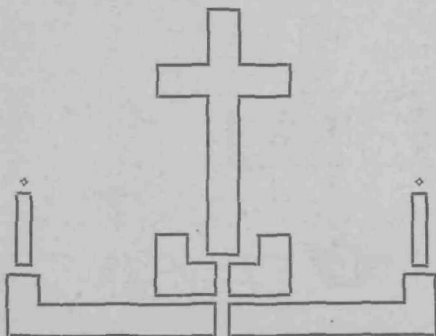
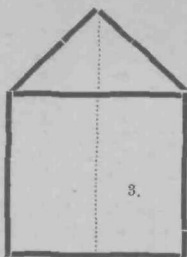
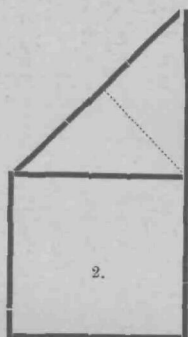
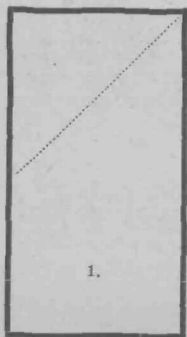
Ljudmila M.

Jako mična zabava.

Kako se z jednim samim prerezom napravi takozvana »Kalvarija«, t. j. križ Jezusov in poleg njega dve goreči sveči? Noben izrezek ne sme ostati neporabljen.

Tako-le: Vzemi podolgast štirivoglat papir in ga pregani štirikrat. Najprej prigani levi vogal zgoraj proti desni, potem prigani ta prigibek proti levi; nato zgani vse čez sredo proti desni in končno proti levi — pa prereži z nožem ali škarijami čez sredo po dolgem in takoj imaš vse potrebne koščke, da si zložiš »Kalvarijo«.

Pri tej zabavi je najbolj nenavadno — osupljivo to, da tako priprosto z jedno samo prerezo dobimo vse potrebne koščke, kakor kaže nastopna sestava.